

		betekenis het vir dié wat as predikante en ouderlinge mag dien. Indien vroue Christus se geslag as predikante en ouderlinge sou bedien, sou hulle daarmee die man se hoofskap in gedrang bring.
10.15 Samevattende gevolgtrekking		
10.15a Geslag nie bepalend by enige van die dienste	10.15b Vrou nie in leer- en regeerdiens	
10.15.1a Dat, in gehoorsaamheid aan die Skrif, lidmate wat andersins kwalifiseer, ongeag geslag, tot die besondere dienste verkiefsberoop en daarin bevestig kan word.	10.15.1b Dat, in gehoorsaamheid aan die Skrif, vroue nie in die besondere dienste van predikante en ouderling mag dien nie.	
10.15.2a Dat vroue wat die innerlike roeping tot die diens van bedienaar van die Woord het en wat andersins kwalifiseer, hulle ook daartoe met verdere studie mag bekwaam.		

10.16 Aard van die verskil tussen die twee standpunte

- 10.16.1 Die twee standpunte soos uiteengesit in hierdie rapport rus op die Skrifbeskouslike en hermeneutiese vertrekpunte ooreenkomstig die leer van die kerk soos uiteengesit in punte 6 en 7. Die verskil tussen die twee standpunte lê op die vlak van eksegetiese sintese.
- 10.16.2 Die saak van vroue in die besondere dienste al dan nie, is nie opsigself 'n belydenissak nie.
- 10.16.3 Om hierdie redes (vgl. 10.16.1 en 10.16.2) behoort besluitneming hieroor nie die eenheid van die kerke in gedrang te bring nie.

11 Kerkregtelike implikasies van die Sinode se besluit oor hierdie saak

11.1 Implikasie van besluit van Sinode 2003 oor die diens van diaken

Indien die Sinode 12.10.2.2 goedgekeur (vroue nie in die leer- en regeerdiens nie), is daar geen nuwe implikasies vir hierdie Sinode nie.

Implikasies van die besluit van Sinode 2003 word deur die volgende aanbevelings gereël:

11.1.1 Die Sinode benoem Deputate om die nodige wysigings in die Kerkorde en Bevestigingsformulier vir diaken aan te bring en laasgenoemde geslagtelik omvattend te maak (vgl. 3.5.11).

11.1.2 Die Sinode moet oordeel tot welke mate die toepassings van KO, art 38 geraak word deur die feit dat vroue as diakens kan dien.

11.1.3 Die Sinode moet na die afhandeling van hierdie Rapport oordeel oor die noodsaaklikheid om Deputate te benoem met die opdrag om op 'n bevattlike wyse dié besluite oor die besondere diens aan die kerke uiteen te sit (vgl. 3.5.13).

11.2 Die implikasie indien die Sinode sou besluit dat geslag nie bepalend is vir die besondere dienste nie

Indien die Sinode 12.10.2.1 goedgekeur (geslag nie bepalend vir die besondere dienste nie), word die implikasies deur die volgende aanbevelings ondervang:

11.2.1 Die Sinode benoem Deputate om die nodige wysigings in die Kerkorde en Bevestigingsformuliere vir diaken, ouderling en bedienaar van Woord aan te bring en dit geslagtelik omvattend te maak (vgl. 3.5.11).

11.2.2 Die Sinode moet na die afhandeling van hierdie Rapport oordeel oor die noodsaaklikheid om Deputate te benoem met die opdrag om op 'n bevattlike wyse dié besluite oor die besondere diens aan die kerke uiteen te sit (vgl. 3.5.13).

12 Aanbevelings aan die Sinode

Die Kommissie beveel aan dat die Sinode soos volg oor die Rapport besluit:

12.1 Punt 1 (Opdrag)

Die Sinode besluit:

12.1.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.2 Punt 2 (Aanbeveling vir effektiewe behandeling en afhandeling van die Rapport)

Die Sinode besluit:

12.2.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.3 Punt 3 (Besluite van Sinode 2003 en verrekening/uitvoering/opvolging daarvan)

Die Sinode besluit:

12.3.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.4 Punt 4 (Tersaaklike kerkregtelike aspekte)

Die Sinode besluit:

12.4.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.5 Punt 5 (Historiese oorsig)

Die Sinode besluit:

12.5.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.6 Punt 6 (Skrifbeskouslike vertrekpunte)

Die Sinode besluit:

12.6.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur. Wysigings is reeds aangebring – Deputate Handeling

12.7 Punt 7 (Hermeneutiese vertrekpunte)

Die Sinode besluit:

12.7.1 Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.8 Punt 8 (Die funksie van die vrou in die kerk in die algemeen)

Die Sinode besluit:

12.8.1 Goedgekeur.

Bestluit: Goedgekeur.

12.9 Punt 9 (Beswaarskrifte teen besluit van Sinode 2003 (Acta 2003:591, E4) ingedien tydens Sinode 2006)

12.9.1 Punt 9.1 (Opdrag ten opsigte van Beswaarskrifte) – Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.9.2 Punt 9.2.1 tot 9.3.3 – Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

12.9.3 Punt 9.4 – Goedgekeur.

Bestluit: Pt 9.4 word verwys na 'n ad hoc-kommissie vir herformulering, bestaande uit di

HJP de Beer (s), HLU Momberg, NN Ligege, drr JH Howell, J Smit en prof A le R du Plooy as

adviseur.

Bestluit: Goedgekeur – wysigings is reeds aangebring – Deputate Handeling.

12.10 Punt 10 (Die vrou in dienste van ouderling en bedienaar van die Woord)

Die Sinode besluit:

12.10.1 Punt 10.1 tot 10.14 – Kennis geneem.

Bestluit: Goedgekeur.

Bestluit: Goedgekeur.

In voorbereiding tot besluitneming sing die vergadering Ps 33:11 en word geleentheid gegee tot stilgebied deur elke afgevaardigde waarna die voorsitter voorgaan in gebed.

Daarna word gesing van Ps 25:2.

12.10.2 Punt 10.15 (Samevattende gevolgtrekking):

12.10.2.1 Punt 10.15.1a en 10.15.2a (Geslag nie bepalend by enige van die dienste)

10.15.1a

Dat, in gehoorsaamheid aan die

Skrif, lidmate wat andersins kwa-

10.15.1a

liffiseer, ongeag geslag, tot die besondere dienste verkiefsberoep en daarin bevestig kan word.

– Goedgekeur

10.15.2a Dat vroue wat die innerlike roeping tot die diens van bedienaar van die Woord het en wat andersins kwalifiseer, hulle ook daartoe met verdere studie mag bekwaam.

10.15.1b Dat, in gehoorsaamheid aan die Skrif, vroue nie in die besondere dienste van predikante en ouderling mag dien nie.

– Goedgekeur

12.10.2.2 Punt 10.15.1b (Vroue nie in leer- en regeerdiens)

10.15.1b

Daar, in gehoorsaamheid aan die Skrif, vroue nie in die besondere dienste van predikante en ouderling mag dien nie.

– Goedgekeur

Besluit: Kyk besluit onder by U – Rapport Advieskommissie.

12.10.3 Punt 10.16 (Aard van die verskil tussen die twee standpunte) – Kennis geneem.

Besluit: Goedgekeur.

12.11 Punt 11 (Kerkregtelike implikasies van die Sinode se besluit oor hierdie saak)

Die Sinode besluit om die ooreenstemmende stel implikasies tot die besluit by 12.10 hierbo, soos uiteengesit in 11, goed te keur deur soos volg te handel:

12.11.1 Punt 11.1 (Implikasie van besluit van Sinode 2003 oor die diens van diaken)

– Goedgekeur

of

12.11.2 Punt 11.2 (Die implikasie indien die Sinode sou besluit dat geslag nie bepalend is vir die besondere dienste nie) – Goedgekeur

Besluit: Kyk besluit onder by W – Rapport Advieskommissie.

U. RAPPORT ADVIESKOMMISSIE OOR LEIDING AAN SINODE MET BETREKKING TOT DIE SAAK VAN DIE VROU IN DIE DIENS VAN OUDERLING EN PREDIKANT

1. Opdrag

Om in die lig van die bespreking en die voorstelle op die tafel die Sinode te adviseer oor die verdere hantering van die saak van die vrou in die diens van ouderling en predikant.

Besluit: Kennis geneem.

2. Werkswyse

Die Kommissie het onder andere die volgende moontlikhede oorweeg

2.1 Die voorstel van di PW Kurpershoek en HS Coetzee.

2.2 Die samevatende gevolgtrekking van die Rapport (pt 10.15) en die aanbeveling (pt 12.10.2).

2.3 Die moontlikheid van verdere studie en advies veral vanaf buitelandse kerke met wie ons ekumenies een is.

2.4 Die moontlikheid om die *status quo* oor die vrou in die diens van ouderling en predikant te handhaaf omdat daar nie volledige duidelikheid is waarom die saak verander moet word nie.

Besluit: Kennis geneem van 2.1 tot 2.4.

3. Bevinding

Die Kommissie het tot die bevinding gekom dat dit noodsaaklik is dat hierdie Sinode tot 'n beslissing moet kom en 'n besluit moet neem oor die vraag of die vrou in die diens van ouderling en predikant mag dien al dan nie en wel om die volgende redes:

3.1 Oor die voorstel van Kurpershoek en Coetzee dat plaaslike kerke toegelaat word om self oor die saak te besluit (pt 2.1) oordeel die Kommissie dat dit om die volgende redes na ons mening nie die oplossing is nie:

3.1.1 In die lig van KO, art 30 is die saak van ouderling en predikant nie net 'n saak van die plaaslike kerk nie.

3.1.2 Die voorstel impliseer in homself dat daar gekies moet word vir die oopstelling van die dienste.

3.1.3 Inligting van wat gebeur het in buitelandse kerke diu daarop dat die werkswyse problematies is.

3.2 Oor die moontlikheid tot verdere studie en advies vanuit kerke met wie ons ekumenies een is (pt 2.3) is ons van oortuiging dat dit nie tans sinvol is nie en wel om die volgende redes:

3.2.1 Ons is van oortuiging dat die Sinode oor die nodige relevante inligting beskik soos blyk uit die lwyige Rapport wat gedien en die langdurige studies wat dit voorafgegaan het.

3.2.2 Ons beskik reeds oor die inligting van die standpunte van die meeste kerke met wie ons ekumenies een is, en dit is reeds verdiskonteer in die Kommissie se Rapport.

3.3 Die moontlikheid om bloot die *status quo* te handhaaf (pt 2.4) onderspeel die feit dat daar in die GKSA verskil van mening oor die saak bestaan en dit kan die indruk skep dat daar bloot aan tradisies vasgehou word.

3.4 Die voorgesette Sinode is gereël met die verwagting dat daar tot 'n beslissing gekom en 'n besluit geneem sal word.

Besluit: Kennis geneem van 3.1 tot 3.4.

4. Aanbevelings

4.1 Die Sinode spreek sy opregte dank uit teenoor die Kommissie vir die deeglike werk wat gedoen is om 'n duidelike Rapport vir die Sinode voor te berei.

4.2 Die Sinode stem aan die hand van die volgende veranderde bewoording van pt 10.15 en 12.10.2 van die Rapport:

Die Sinode het in die lig van die behandeling van die Rapport tot die oortuiging gekom

• dat vroue in die besondere dienste van predikante en ouderling mag dien

OF

• dat vroue nie in die besondere dienste van predikante en ouderling mag dien nie.

4.3 Die Sinode wys, ongeag die besluit wat geneem word, 'n ad hoc-kommissie aan om die Sinode te adviseer oor pt 11 van Kommissierapport en ander sake wat uit die besluit sou voortvloei. Na ons oordeel moet die vinnige kommunikasie met die gemeentes deur 'n skrywe oor die besluit met die oog op bekendmaking daarvan eerskomende Sondag 5 Julie beskikbaar wees.

Besluit: Pte 4.1 tot 4.3 word goedgekeur.

Besluit: Die vergadering besluit volgens die goedgekeurde aanbeveling, pt 4.2, dat vroue nie in die besondere dienste van predikante en ouderlinge mag dien nie.

V. AD HOC KOMMISSIE RAKENDE ADVIES OOR PUNT 11 VAN DIE RAPPORT KOMMISSIE : SAAK VAN DIE VROU

Die ondervoorster, ds SD Snyman, stel die volgende Kommissie voor: Dr J Smit (s), di PK Lourens, PW Kurpershoek, oudie SJM Swanepoel, JA Hoogenboezem, asook ds PM Modise met die opdrag om die Sinode te adviseer oor punt 11 van die Kommissierapport wat insluit advies oor spoedige kommunikasie van besluite oor vroue in die besondere dienste.

Besluit: Goedgekeur.

W. RAPPORT AD HOC KOMMISSIE: SAKKE WAT VOORTVLOEI UIT BESLUIT INSAKE DIENS VAN SUSTERS IN BESONDERE DIENSTE VAN PREDIKANT EN OUDERLING

1. Opdrag

Punt 11 van die Kommissierapport: Saak van die vrou.
Besluit: Kennis geneem.

2. Samestelling van Kommissie

Die Kommissie het uit die volgende lede bestaan: Dr J Smit (s), dr P Modise, PK Lourens en PW Kurpershoek, oudie SJM Swaneepoel, JA Hoogenboezem.
Besluit: Kennis geneem.

3. Bevindings

- 3.1 Oor die diens van ouderling en predikant is daar na die besluit van die Sinode geen sake wat onafgehandel is nie.
- 3.2 Oor die diens van diakens is daar verskillende sake – soos aangetoon in die Kommissierapport, pt 11 – waaroor hieronder aanbevelings gemaak word.
- 3.3 Oor die terugvoer na die gemeente word 'n kort en saaklike brief hieronder voorgelê.
Besluit: Kennis geneem.

4. Aanbevelings

- 4.1 *Oor 11.1.1*
Die Sinode benoem Deputate met die volgende opdrag:
 - 4.1.1 Bring die nodige wysigings in die Kerkorde en Bevestigingsformulier vir diakens aan en maak laa genoemde geslagteik omvattend.
 - 4.1.2 Onderzoek moontlike wysigings aan NGB, artt 30 en 31 om dit geslagteik omvattend te maak.

Besluit: Goedgekeur.

4.2 Oor 11.1.2

- Die Sinode benoem Deputate met die volgende opdrag:
 - 4.2.1 Onderzoek tot welke mate die toepassing van KO, art 38 geraak word deur die feit dat vroue as diakens kan dien en maak relevante aanbevelings.

Besluit: Goedgekeur – verwys na te benoemde Deputate vir Kerkregsaak.

4.3 Oor brief aan gemeentes

Die volgende brief word voorgelê vir verspreiding na alle kerke:
Besluit: Goedgekeur – wysigings is reeds aangebring – Deputate Handelinge.

1 Julie 2009

Aan alle Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika

Broers en susters

In opdrag van die Sinode word hierdie brief aan u gerig om u in te lig oor die besluite wat tydens Sinode 2009 geneem is insake die diens van ons susters in die besondere dienste:

1. Besluit insake die diens van diakens

Susters kan in die diakensamp dien. Sinode 2009 het 'n Beswaarskrif gehandhaaf wat daartoe gelei het dat die besluit van Sinode 2003 herstel is. Hierdie besluit lui soos volg:

Die Sinode keur in die lig van die Skrif goed dat vroue wat die nodige gewas het as diakens in die GKSA verkies en bevestig kan word.

2. Besluit insake die diens van ouderling en predikant

Tydens die voortsetting van die Sinode is 'n diepgaande Rapport hanteer oor die vraag of susters as ouderlinge en predikante kan dien. In hierdie Rapport is aandel gegee aan ander besluite wat reeds tydens Sinode 2003 geneem is, tersaaklike kerkregtelike, historiese, Skrifbeskoulike en hermeneutiese vertrekpunte. Uitgaande van hierdie vertrekpunte is verskillende relevante Skrifgedeeltes hanteer.

Die Sinode het vir bykans twee dae broederlik met mekaar gepraat en biddend geluister na die Woord van ons Here. Daar het verskillende standpunte na vore gekom wat biddend oorweeg is. Uiteindek is die volgende besluit geneem:

Die Sinode het in die lig van die behandeling van die Rapport tot die oortuiging gekom dat vroue nie in die besondere dienste van predikant en ouderling mag dien nie.

Die Sinode bid elkeen van ons kerke die seën van die Here toe. Mag Hy gee dat al ons kerke eendragtig in eenheid en in biddende opsien na Hom sal volhard.

Dr CJ Smit

Ds LH van Schaik

13 Bronnelys

- Archea, DC & EA Nida, 1975. A Translators Handbook on Paul's Letter to the Galatians. New York: United Bible Societies.
- Balch, David L. 1981. Let Wives be Submissive: The Domestic Code in 1 Peter. (SBL Monograph Series 26.) Chico: Scholars Press.
- Barnett, CK. 1968. A Commentary on the First Epistle to the Corinthians. Black's New Testament Commentaries. London: Black.
- Bauch, SM. 2005. A Foreign World. Ephesus in the First Century. In AJ Köstenberger & TR Schreiner (eds.) *Women in Church. An Analysis and Application of 1 Timothy 2:9-15*. Grand Rapids: Baker. p. 13-38.
- Bauckham, R. 2002. Gospel women: studies of the named women in the gospels. Edinburgh: Clark.
- Becker, J. 1976. Der Brief an die Galater. Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht.
- Bouma, C. sj. De brieven van de apostel Paulus aan Timotheus en Titus. Korte Verklaring der Heilige Schrift. Kampen: Kok.
- Bouwman H. 1934. Gereformeerde Kerkrecht II. Kampen: Kok.
- Breed, DG. 2006a. 1 Timoteus 2:8-12 – voorskryf vir gedrag in die erediens, in die gewone lewe of in die huwelik? 'n Eksgetiese studie. In *die Skriflig* 40(2):247-264.
- Breed, DG. 2006b. Genesis 2 en 3 in 1 Timoteus 2: 'n motivering vir gedrag in die erediens, in die gewone lewe of in die huwelik? In *die Skriflig* 40(3):453-464.
- Breed, DG. 2006c. Die voorskryf in 1 Timoteus 2:8-15 soos geïnterpreteer vanuit die breër tekstuële konteks van 1 Timoteus. In *die Skriflig* 40(4):597-616.
- Breed, Douw G.; Van Rensburg, Fika J.; Jordaan, Gert JC. 2008. Manlik en vroulik in die kerk: geslagteikheid en die besondere dienste. Potchefstroom: Potchefstroomse Teologiese Publikasies. (Medewerkers: Braam Kruger, Calle Coetzee, Dannie Snyman, Dries du Plooy, Gerard Meijer, Henk Stoker, Jacques Howell, Kobus van der Walt, Piet Venter, Ronald Bain, Sarel van der Merwe, Wilm Vergeer)
- Brown C. Dictionary of New Testament. vol 1 p 471-472.
- Brown, C. 1986. Dictionary of New Testament Theology Vol. 3.
- Bruce, FF. 1977. The Epistle of Paul to the Romans. (Tyndale New Testament Commentaries) Bylae-1988. Die plek van die vrou in die kerk. Ongepubliseerde Bylae by die Handelinge van die 1988 Nasionale Sinode van die GKSA.
- Clark GH: "The ordination of women" in JW Robbins se "The church effeminate", p 228.
- Coetzee, in *Woord en Daad*, 1975:17
- Coetzee, JC. 1967. Enkele Skrifgegewens oor die diakensamp. In *die Skriflig* 4:44-53, Aug-Sept.
- Coetzee, JC. 1975. Die Blye Boodskap – 'n Gids deur die Boeke van die Nuwe Testament, I. Die Blywe van Paulus. Potchefstroom: Pro Rege.
- Coetzee, JC. 1975a. *Woord en Daad*, 1975a:17.
- Coetzee, JC. 1975b. Die Blye Boodskap – 'n Gids deur die Boeke van die Nuwe Testament, I. Die Blywe van Paulus. Potchefstroom: Pro Rege.